

TBMM KARARI

HUDUT, ŐUMUL, MİKTAR VE ZAMANI CUMHURBAŞKANINCA TAKDİR VE TAYİN OLUNACAK ŞEKİLDE, TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN GEREKTİĞİ TAKDİRDE TÜRKİYE SINIRLARI DIŞINDA HAREKÁT VE MÜDAHLEDE BULUNMAK ÜZERE YABANCI ÜLKELERE GÖNDERİLMESİ, BU KUVVETLERİN CUMHURBAŞKANININ BELİRLEYECEĞİ ESASLARA GÖRE KULLANILMASI İLE RİSK VE TEHDİTLERİN GİDERİLMESİ İÇİN HER TÜRLÜ TEDBİRİN ALINMASI VE BUNLARA İMKÁN SAĞLAYACAK DÜZENLEMELERİN CUMHURBAŞKANI TARAFINDAN BELİRLENECEK ESASLARA GÖRE YAPILMASI İÇİN ANAYASA’NIN 92’NCİ MADDESİ UYARINCA 02.01.2020 TARİHLİ VE 1238 SAYILI TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARARIYLA VERİLEN VE 22.12.2020 TARİHLİ VE 1273 SAYILI TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARARIYLA 02.01.2021 TARİHİNDEN İTİBAREN ON SEKİZ AY UZATILAN İZİNİN SÜRESİNİN 02.07.2022 TARİHİNDEN İTİBAREN ON SEKİZ AY UZATILMASINA DAİR KARAR

Karar No. 1320**Karar Tarihi: 21.06.2022**

Libya’da 2011 Őubat ayında meydana gelen olayları takip eden süreçte demokratik kurumların inşa edilmesine yönelik çabalar artan silahlı çatıŐmalar sebebiyle akamete uğramıŐ, ülkede parçalanmıŐ bir yapı ortaya çıkmıŐtır.

Libya’da ateşkesin tesis edilmesi, siyasi bütünlüğün sağlanması ve iŐleyen bir devlet mekanizmasının kurulmasının mümkün olamaması üzerine, Libya’da barıŐ ve istikrarın tesisini teminen BirleŐmiŐ Milletler (BM) kolaylaştırıcılığında Libya’daki tüm tarafların katılımıyla yürütölen ve yaklaŐık bir yıl süren Libya Siyasi Diyalogu sonucunda Libya Siyasi Anlaşması

17 Aralık 2015 tarihinde Fas'ın Suheyrat şehrinde imzalanmıştır. Libya Siyasi Anlaşması kapsamında oluşturulan Ulusal Mutabakat Hükümeti, BM Güvenlik Konseyinin 2259 (2015) sayılı Kararı uyarınca uluslararası toplum tarafından Libya'yı temsil eden tek ve meşru hükümet olarak tanınmıştır. BM Güvenlik Konseyinin 2259 (2015) sayılı Kararı, Libya Siyasi Anlaşmasının uygulanması ile Ulusal Mutabakat Hükümeti dâhil söz konusu Anlaşmada atıfta bulunulan Libya kuruluşlarının desteklenmesine çağrıda bulunmuştur.

Libya Siyasi Anlaşmasında yeri bulunmayan, bu çerçevede hem ulusal hem uluslararası bakımdan gayrimeşru bir nitelik taşıyan sözde Libya Ulusal Ordusunun 4 Nisan 2019 tarihinde başkent Trablus'u ele geçirmek ve Ulusal Mutabakat Hükümetini devirmek hedefiyle başlattığı, sivilleri ve sivil altyapıyı da hedef alan, Libya'nın bütünlüğü ve istikrarını tehdit eden, DEAŞ, El-Kaide ve diğer terör örgütleri, yasa dışı silahlı gruplar ile yasa dışı göç ve insan ticareti için uygun ortam oluşturan saldırılar üzerine Ulusal Mutabakat Hükümeti 2019 Aralık ayında Türkiye'den destek talebinde bulunmuştur.

Mütekip süreçte Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti ülkenin bütünlüğüne kasteden bu saldırıları durdurmuş, böylece Libya'nın Türkiye ve tüm bölge için güvenlik riski teşkil edecek bir kaosa ve istikrarsızlığa sürüklenmesi önlenmiş, sahada sükûnet sağlanmış, ülkede BM'nin kolaylaştırıcılığında Libyalıların öncülüğünde ve sahipliğinde ateşkes ve siyasi diyalog sürecinin önu açılabilmiştir.

Türkiye, BM kolaylaştırıcılığında ilgili BM Güvenlik Konseyi kararları çerçevesinde uluslararası meşruiyet kapsamında yürütülen, Libya'nın egemenliğinin, toprak bütünlüğünün ve siyasi birliğinin korunmasına, ülkede kalıcı bir ateşkesin tesisine, ulusal uzlaşmayı sağlayacak siyasi diyalog çabaları ile seçimlere dair hukuki altyapı ihdasına matuf çabalara güçlü desteğini sürdürmektedir.

Libya'da 24 Aralık 2021 tarihi için planlanan seçimlerin yapılamaması sonrasında ortaya çıkan siyasi belirsizlik ve yönetim sorunu büyük fedakârlıklarla sahada tesis edilen sükûneti riske atmakta ve kalıcı istikrara ulaşılması önünde ciddi engel oluşturmaktadır. Bu durum Libya'nın ve tüm bölgenin güvenliği bakımından endişeye yol açmaktadır.

Türkiye ile Libya arasında imzalanan ve yürürlüğe giren Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırasıyla daha da gelişen iki ülke arasındaki tarihi, siyasi ve ekonomik köklü ilişkiler dikkate alındığında, Libya'da ateşkes ve siyasi diyalog sürecinin devamı ile bu sürecin sonucunda barışın tesisi ve istikrarın sağlanması Türkiye açısından büyük önemi haizdir.

Türkiye bu çerçevede Libya ile imzalanan ve yürürlüğe giren Güvenlik ve Askeri İş Birliği Mutabakat Muhtırası kapsamında Libya'nın güvenliğine katkı sağlayacak eğitim ve danışmanlık desteğine devam etmektedir.

Gelinen aşamada, Libya'da kalıcı ateşkesin ve siyasi diyalog sürecinin sonuçlandırılması, başta askeri ve güvenlik kurumları olmak üzere tüm kurumların birleştirilmesi henüz mümkün olamamıştır. BM himayesinde yürütülen askeri ve siyasi görüşmelerin sonuçlanmasını teminen çatışmaların yeniden başlamasının önlenmesi önem taşımaktadır. Bu çerçevede, ülkeden Türkiye dâhil tüm bölge için neşet eden risk ve tehditler devam etmektedir. Meşru Hükümete yönelik saldırıların yeniden başlaması hâlinde Türkiye'nin gerek Akdeniz havzasındaki gerek Kuzey Afrika'daki çıkarları olumsuz etkilenecektir.

Bu mülahazalarla, Türkiye'nin milli çıkarlarına yönelik her türlü tehdit ve güvenlik riskine karşı uluslararası hukuk çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almak, Libya'daki gayrimeşru silahlı gruplar ile terör örgütleri tarafından Türkiye'nin Libya'daki menfaatlerine yönelebilecek saldırıları bertaraf etmek, kitlesel göç gibi diğer muhtemel risklere karşı milli güvenliğimizin idame ettirilmesini sağlamak, Libya halkının ihtiyacı olan insani yardımları ulaştırmak, dönemin Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti tarafından talep edilmiş olan ve bilahare kurulan Milli Birlik Hükümetinin de gerek duyduğunu bildirdiği desteği sürdürmek, bu süreç sonrasında meydana gelebilecek gelişmeler istikametinde Türkiye'nin yüksek menfaatlerini etkili bir şekilde korumak ve kollamak, gelişmelerin seyrine göre ileride telafisi güç bir durumla

karşılaşmamak için süratli ve dinamik bir politika izlenmesine yardımcı olmak üzere hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tayin olunacak şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin gerektiği takdirde Türkiye sınırları dışında harekât ve müdahalede bulunmak üzere yabancı ülkelere gönderilmesi, bu kuvvetlerin Cumhurbaşkanının belirleyeceği esaslara göre kullanılması ile risk ve tehditlerin giderilmesi için her türlü tedbirin alınması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 2 Ocak 2020 tarihli ve 1238 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla verilen ve 22 Aralık 2020 tarihli ve 1273 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 2 Ocak 2021 tarihinden itibaren on sekiz ay uzatılan iznin süresinin 2 Temmuz 2022 tarihinden itibaren on sekiz ay uzatılmasına Genel Kurulun 21.06.2022 tarihli 105'inci Birleşiminde karar verilmiştir.